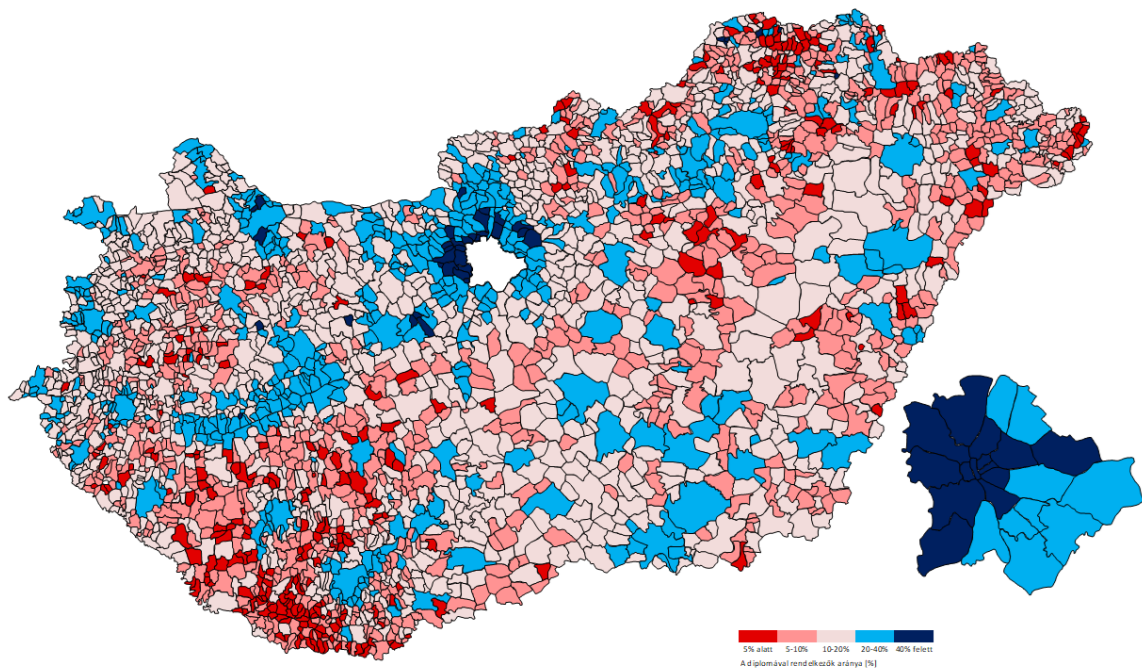

A települési jövedelmek közötti különbségek főleg a diplomások eltérő arányára vezethetők vissza

A 2022-es adatok alapján jelentős területi különbségek vannak a keresetekben. A fővárosi átlag nettó havi 370 ezer Ft-tal szemben a községek átlaga csak 243 ezer Ft. De még a megyei jogú városok átlaga is 11%-kal magasabb a városok átlagánál. A települési hierarchia mellett a vármegyék közötti eltérések is nagyok: Pest és Szabolcs-Szatmár-Bereg között 42% a különbség az előbbi javára.

A magasabb települési keresetek okai szerte ágazóak. Egyrészt az egyes települések eltérő gazdaság szerkezettel rendelkeznek, ami kihat a keresetekre is. Az iparosodottabb és/vagy több szolgáltatást (pl. turizmust) nyújtó vidékeken magasabb a keresetek átlaga az agrár jellegűekhez képest, de fontos az is, hogy a magasabb végzettségűek aránya mekkora.

A diplomások aránya a népességből (%), 2022

Forrás: KSH adatok alapján GKI számítás

A magyar lakosság 19%-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel. Szerencsére a foglalkoztatottak között egyre többen vannak a diplomások: számuk 2022-ben közel 1,5 millió fő volt, ami 31,3%-os arányt képviselt. A legnagyobb arányban a fővárosban élnek diplomások (különösen Budán: 57,4%), de magas a súlyuk Pest vármegyében, a nagyvárosokban és környékükön, valamint a Balaton körül.

Vizsgálataink azt jelzik, hogy a diplomások aránya talán a leginkább meghatározó tényező a kereseti különbségek kialakulásában. Ezt mutatja az is, hogy a nettó keresetek és a diplomások aránya közötti kapcsolat (korreláció) 0,78, ami magasnak tekinthető. Az is kiderült, hogy 2022-ben a diplomások arányának 1 százalékpontos növekedése a települési havi nettó átlagkeresetet 5 ezer Ft-tal emelte meg (pl. 20%-os diplomás arány 100 ezer Ft-os különbséget okoz az egy főre jutó havi nettó keresetben). Az okok logikusak: a

diplomások fizetése a szakmunkásokét 38–95%-kal haladja meg (főiskolai vagy egyetemi végzettségtől függően), ami azt is jelenti, hogy ahol több diplomás lakik, ott a vásárlóerő is magasabb lesz, amire több szolgáltatás települhet. Ez részben új munkahelyekben mutatkozik meg, részben magasabb béreket eredményez a nem diplomás munkakörökben is. Nem meglepő ezek után, hogy a települések közötti kereseti különbségek 61%-át a diplomások aránya magyarázza. Ezt szemlélteti a következő táblázat is.

A havi nettó átlagkereset alakulása a diplomások aránya szerint

Diplomások aránya (%)	Havi nettó kereset (Ft)	Települések száma
5 alatt	158 451	297
5,1-10	201 002	948
10,1-20	237 626	1 355
20,1-30	277 994	379
30,1-40	316 484	121
40,1 felett	395 077	52
Ország összesen	285 000	3 152

Forrás: NAV, KSH, GKI számítás.

Mindez látványosan mutatja az oktatás hatását. A korábbi évek felsőoktatási expanziója lehetővé tette sokak számára, hogy magasabb jövedelmet érjenek el, s így az országos átlagkeresetet is jelentősen feljebb húzták. Ez egyben példa arra is, hogy a közepes jövedelem csapdájából a kiút elsősorban a köz- és felsőoktatás fejlesztése, nem pedig a vendégmunkásokra alapozóm túltámogatott „újraiparosítás”.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1056 Budapest, Váci utca 84.fsz. 2. Telefon: +36-30-014-7848

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832